

วารสารวิชาการ อุตสาหกรรมศึกษา

วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2552 (93-99)

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลของพนักงาน บริษัท อเมริกัน บิวเดอร์ จำกัด

ไพรัช วงศ์ยุทธไกร, ธวัชชัย รัตนธรรมมา, สุรชัย ชัยขวัญงาม
สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
39/1 ถ.รัชดาภิเษก แขวงจันทรเกษม เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลของพนักงาน บริษัท อเมริกัน บิวเดอร์ จำกัด โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นพนักงาน บริษัท อเมริกัน บิวเดอร์ จำกัด จำนวน 50 คน ตัวแปรอิสระ ที่ใช้ในการศึกษา คือ 1. ปัจจัยสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน 2. ปัจจัยลักษณะจิตวิทยา ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล เจตคติเกี่ยวกับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล พฤติกรรมเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัย 3. ปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงาน 4. ปัจจัยการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสหสัมพันธ์

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยสถานภาพส่วนบุคคล อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานของพนักงาน บริษัท อเมริกัน บิวเดอร์ จำกัด มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05
2. ปัจจัยลักษณะจิตวิทยาของพนักงาน บริษัท อเมริกัน บิวเดอร์ จำกัด มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล คือ ความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล เจตคติต่อการยอมรับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัย ของพนักงาน บริษัท อเมริกัน บิวเดอร์ จำกัด มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05
3. ปัจจัยสภาพแวดล้อมมีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลของพนักงาน บริษัท อเมริกัน บิวเดอร์ จำกัด มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

ไพรัช วงศ์ยุทธไกร, ธวัชชัย รัตนธรรมมา, สุรชัย ชัยขวัญงาม
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2552 (93-99)

Abstract

The objective of this research was to study the Factors Related to the Acceptation of the Personal Safety Equipment of American Builder Company L.T.D. The populations of this study were 50 workers. The independent variables in this study were 1. Personal factors age, educational attainment and work experience. 2. Psychology factors, safety knowledge, safety attitude, safety information, participation behavior. 3. Working environment 4. The use of safety equipment. Questionnaires were used to collected the data. The statistical tool use to analyze the data, percentage, mean, standard deviation and Pearson product Moment Correlation.

The results were as follow:

1. There was significant relationship between personal factors such as age, educational attainment, work experience and the acceptance of safety equipments at 0.05 level.
2. There was significant relationship between psychology factors such as safety knowledge, safety attitude, safety information, Participation behavior and the acceptance of safety equipments at 0.05 level.
3. There was significant relationship between working environment and the acceptance of safety equipments at 0.05 level.

Keyword: The Personal Safety Equipment

ภูมิหลัง

จากการศึกษาของเฮนริก (วิทูร์ย์ ลิมะโซคดี. 2543:20) พบว่าสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดการกระทำที่ไม่ปลอดภัยในการทำงาน ร้อยละ 88 ของการเกิดอุบัติเหตุทั้งหมดเกิดจากการกระทำของคน เช่น ใช้เครื่องมือถูกวิธี ทำทางในการปฏิบัติงานไม่ถูกต้อง การไม่ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ความประมาท มกง่าย หรือใจฝ่าฝืนกฎระเบียบ เป็นต้น ส่วนอีกร้อยละ 12 เกิดจากสภาพการที่ไม่ปลอดภัย เช่น เครื่องมืออุปกรณ์ชำรุดเสียหาย แสงสว่างไม่พอเพียง การระบายอากาศไม่ดีพอ เป็นต้น ในการกำจัดข้อบกพร่องต่างๆ ที่อาจมีที่มาจากองค์กร เช่น ระเบียบวินัย ข้อกำหนดต่างๆ สภาพตามธรรมชาติของงานจะไม่บรรลุผล ถ้าพนักงานไม่ให้ความร่วมมือไม่ยอมรับในวิธีการการป้องกันอันตราย ไม่ยอมรับในอุปกรณ์ป้องกันอันตราย สาเหตุที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ว่าอาจมาจากความผลเอเลอ การขาดความตั้งใจ การไม่ระมัดระวังในการทำงาน กรณีเช่นนี้เครื่องป้องกันอันตรายส่วนบุคคลสามารถช่วยได้ทั้งจากอันตรายที่หลีกเลี่ยงไม่ได้และอันตรายที่มาจากความผลเอเลอ หลักในการควบคุมและป้องกันอันตราย สามารถทำได้ 3 ลักษณะ คือ การควบคุมแหล่งที่มาของอันตราย

การควบคุมทางผ่านของอันตราย และการควบคุมที่ตัวบุคคลที่จะได้รับอันตราย การป้องกันอันตรายจะทำการที่จุดที่เป็นอันตรายเช่น ส่วนที่เคลื่อนไหวของเครื่องจักร หรือแยกส่วนที่เป็นอันตรายออกให้ห่าง ในกรณีที่ไม่อาจแก้ไขได้ในทางวิศวกรรมจะต้องใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล จากผลการวิเคราะห์สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ ของ Donald (อ้างอิงจาก รุ่งศรี ศศิธร. 2536:3) พบว่าอุบัติเหตุในการทำงานเกิดปัจจัยด้านบุคคลเป็นหลัก และมักจะเกี่ยวข้องกับเพศ อายุ ลักษณะนิสัย ที่มีแนวโน้มให้เกิดอันตรายได้ง่าย เช่น ขาดความระมัดระวัง ชอบความสบาย เป็นต้น การศึกษาปัจจัยที่อาจเป็นสาเหตุ (Accident Prevention: A Worker's Education Manual อ้างจาก วิทูร์ย์ ลิมะโซคดี 2543) ที่เป็นไปได้พบว่า คนงานอาจเห็นว่าวิธีการที่ไม่ปลอดภัยทำได้ง่ายกว่า มีปัญหาน้อยกว่าและเร็วกว่า การระมัดระวังเพื่อความปลอดภัยถือว่าไม่จำเป็น ความเชื่อว่าสามารถดูแลตนเองได้ทุกสถานการณ์หรืออาจไม่ทราบหรืออาจไม่คิดว่าจะมีวิธีการที่ปลอดภัย ศิริจันทร์ ทองประเสริฐ และคณะ (2530: 122) กล่าวว่าถึงโรงงานจะจัดเตรียมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลไว้ให้เพียงพอเพียงพนักงานบางคนอาจไม่ใช้อุปกรณ์เหล่านี้แม้จะมีอันตราย

ไพรัช วงศ์ยุทธไกร, ธวัชชัย รัตนธรรมมา, สุรัชชัย ชัยขวัญงาม
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2552 (93-99)

อย่างเห็นได้ชัด แต่พนักงานจะถอดอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลออกทันทีที่ไม่มีหัวหน้างานดูแล วิทยุ ลิ้มโชคดี (2543) กล่าวว่า อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลเป็นภาระยุ่งยากในการสวมใส่และจำกัดการเคลื่อนไหวของผู้สวม ก่อให้เกิดความรำคาญ ทำให้ไม่ได้รับการยอมรับจากพนักงาน เหล่านี้แสดงให้เห็นถึงการมองข้ามการให้ความสำคัญ การไม่ยอมรับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลของพนักงานซึ่งจะส่งผลต่อความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานเอง

บริษัท อเมริกัน บิวเดอร์ จำกัด ตั้งอยู่ที่ 104 หมู่ 4 ต.ท่าพระศรี อ.หนองหญ้าปล้อง จ.เพชรบุรี ผลิตประตูหน้าต่าง พีวีซี มีพนักงานประมาณ 50 คน เป็นบริษัทหนึ่งที่มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลให้แก่พนักงาน และเพื่อเป็นการป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับพนักงาน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจทำการที่จะศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลของพนักงาน บริษัท อเมริกัน บิวเดอร์ จำกัด ซึ่งจะเป็นการป้องกันการเกิดอันตรายจากการทำงาน ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยคาดหวังว่าจะสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข และส่งเสริมการยอมรับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลของพนักงาน ให้ประสบความสำเร็จ อันจะส่งผลดีต่อตัวพนักงานและขององค์กรต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ของพนักงาน บริษัท อเมริกัน บิวเดอร์ จำกัด
2. เพื่อศึกษาถึงการยอมรับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ของพนักงาน บริษัท อเมริกัน บิวเดอร์ จำกัด

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ของพนักงาน บริษัท อเมริกัน บิวเดอร์ จำกัด

2. ทำให้ทราบถึงระดับการยอมรับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ของพนักงาน บริษัท อเมริกัน บิวเดอร์ จำกัด

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาความสัมพันธ์ที่มีต่อการยอมรับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ของพนักงาน บริษัท อเมริกัน บิวเดอร์ จำกัด จำนวน 50 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ ปัจจัยที่ผู้วิจัยจะทำการศึกษามีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ของพนักงาน บริษัท อเมริกัน บิวเดอร์ จำกัด ได้แก่

1.1 ปัจจัยสถานภาพส่วนบุคคล

- 1.1.1 อายุ
- 1.1.2 ระดับการศึกษา
- 1.1.3 ประสบการณ์การทำงาน

1.2 ปัจจัยลักษณะจิตวิทยา

- 1.2.1 ความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล
- 1.2.2 เจตคติเกี่ยวกับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล
- 1.2.3 พฤติกรรมเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล
- 1.2.4 พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัย

1.3 ปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงาน

1.4 ปัจจัยการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

- 1.4.1 อุปกรณ์ป้องกันศีรษะ
- 1.4.2 อุปกรณ์ป้องกันหน้าและดวงตา
- 1.4.3 อุปกรณ์ป้องกันหู
- 1.4.4 อุปกรณ์ป้องกันระบบหายใจ
- 1.4.5 อุปกรณ์ป้องกันลำตัว
- 1.4.6 อุปกรณ์ป้องกันมือและแขน

ไพรัช วงศ์ยุทธไกร, ธวัชชัย รัตนธรรมมา, สุรัชย์ ชัยขวัญงาม
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2552 (93-99)

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การยอมรับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

สมมติฐานในการวิจัย

1. สถานภาพส่วนบุคคลของพนักงานมีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล
2. ปัจจัยลักษณะจิตวิทยามีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล
3. ปัจจัยสภาพแวดล้อมมีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยสรุปตามลำดับได้ดังนี้

ปัจจัยสถานภาพส่วนบุคคล

ลักษณะประชากรของพนักงานบริษัท อเมริกัน บิวเดอร์ จำกัด จำแนกตามอายุ พบว่าพนักงาน มีอายุมากที่สุดอยู่ที่ 26 - 30 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 24 รองลงมา คือ 21 - 26 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 20 และ อายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็น ร้อยละ 20 น้อยที่สุดคือ อายุ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4

จำแนกตาม ระดับการศึกษาพบว่าพนักงานบริษัท อเมริกัน บิวเดอร์ จำกัด มี การศึกษาระดับประถมศึกษา มากที่สุด จำนวน 30 คน คิดเป็นคือ ร้อยละ 60 รองลงมาคือมัธยมต้น หรือ ป.ว.ช.จำนวน 12 คน คิดเป็น คิดเป็นร้อยละ 24 และน้อยที่สุดคือ ไม่มีพนักงานจบ การศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน (เฉพาะที่บริษัท อเมริกัน บิวเดอร์ จำกัด) พบว่าพนักงาน มี ประสบการณ์ในการทำงาน 1-5 ปี มากที่สุด จำนวน 30 คน คิดเป็นคิดเป็นร้อยละ 60 รองลงมาคือมีประสบการณ์ต่ำกว่า 1 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นคิดเป็นร้อยละ 36 และไม่มีพบว่า มีพนักงานประสบการณ์ในการทำงานเฉพาะที่บริษัท

อเมริกัน บิวเดอร์ จำกัด 11-15 ปี และมีประสบการณ์ในการทำงาน 16ปี ขึ้นไปด้วยเช่นกัน

ปัจจัยลักษณะจิตวิทยา

ระดับความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลของพนักงานบริษัท อเมริกัน บิวเดอร์ จำกัด มีความรู้ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 56 รองลงมาคือระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 10 ระดับและพนักงานมีความรู้เกี่ยวกับ อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลระดับต่ำมาก คิดเป็นร้อยละ 0

ปัจจัยลักษณะจิตวิทยาต่ออุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลของพนักงานบริษัท อเมริกัน บิวเดอร์ จำกัด มีเจตคติโดยรวมอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 เมื่อพิจารณาเป็นด้านรายพบว่า พนักงานบริษัท อเมริกัน บิวเดอร์ จำกัด มีเจตคติต่ออุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล อยู่ในระดับสูง มีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารอยู่ในระดับปานกลาง พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัย อยู่ในระดับสูง

ปัจจัยสภาพแวดล้อม

ระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการทำงานอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 1 สภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดีมีส่วนทำให้ท่านทำงานได้ดีขึ้นมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.0 รองลงมาคือ ข้อที่ 4 เมื่อสภาพแวดล้อมที่ไม่ดีกำลังคุกคามสุขภาพของท่าน ท่านป้องกันตนเองในการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล เช่น รองเท้ากันภัย ปลีกลดเสียง ผ้าปิดปากที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 สภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อ 5 ในแผนกของท่านมีการตรวจวัดระดับความดังของเสียงเพื่อควบคุมให้อยู่ในมาตรฐานอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.9 อยู่ในระดับปานกลาง

ปัจจัยการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

ลักษณะการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลของพนักงานบริษัท อเมริกัน บิวเดอร์ จำกัด โดยพนักงานต่างแผนกกันมีการกำหนดให้ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในขณะปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน และทุก

ไพรัช วงศ์ยุทธไกร, ธวัชชัย รัตนธรรมมา, สุรัชชัย ชัยขวัญงาม
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2552 (93-99)

แผนกหรือทุกคนที่กำหนดให้ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลเป็นประจำคิดเป็นร้อยละร้อย

การยอมรับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

การยอมรับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลของพนักงานบริษัท อเมริกัน บิวเดอร์ จำกัด โดยรวมอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ 1 ท่านเห็นว่าบริษัทจำเป็นต้องจัดหาอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลให้แก่ท่านมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 รองลงมาคือ ข้อที่ 2 ถ้าบริษัทจัดหาอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลให้แก่ท่านอย่างครบถ้วนท่านจะใช้ทุกครั้งที่ปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 และข้อที่ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อ 7 ท่านได้อธิบายหรือชี้แจงให้เพื่อนร่วมงานรู้ถึงประโยชน์และความสำคัญของอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.36

อภิปรายผล

1. ปัจจัยสถานภาพส่วนบุคคล

ผลการวิจัยพบว่า อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานมีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัย: กรณีศึกษาพนักงานโรงงานผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าแห่งหนึ่งในจังหวัดสมุทรปราการ ของ วไลพร ภิญโญ (2544) ที่ศึกษาเรื่อง ความรู้ และการปฏิบัติตนในการป้องกันอุบัติเหตุจากการจราจรของผู้ขับขี่รถยนต์ส่วนบุคคลในกรุงเทพมหานคร พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการขับขี่ มีผลต่อการปฏิบัติตนในการป้องกันอุบัติเหตุจากการจราจร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากที่กล่าวมาแล้วว่าชายและหญิงจะปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกันแต่อาจแตกต่างกันที่ภาระงาน ปริมาณงาน อันเนื่องจากสรีระและจะส่งผลต่อความละเอียดอ่อนของการรับรู้ ตระหนักในอันตรายจากการทำงาน ทำให้เพศมีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลได้

ผลการวิจัยพบว่า อายุ ของพนักงาน มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับการศึกษาของนวลตา ทองใบ (2540) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพคนงานสตรีในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดปทุมธานี คือ พบว่าอายุมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการทำงานของคนงานก่อสร้างในกลุ่มของคนงานก่อสร้างเขตเมืองบัลติมอร์

2. ปัจจัยลักษณะจิตวิทยามีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ดังนี้

พบว่าความรู้มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับขวัญตา กิระวิสาสกิจ (2542) ได้ศึกษาการยอมรับมาตรฐาน ได้ศึกษาการยอมรับมาตรฐาน ISO 9000 ของพนักงานในโรงงานผสมคอนกรีตผสมเสร็จ: ศึกษาเฉพาะกรณีบริษัทที่พีไอคอนกรีต จำกัด พบว่าความรู้มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการยอมรับ สอดคล้องกับพจนารถ บุญภัทรพงษ์ (2542) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความรู้ทัศนคติ ต่อพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจาก การทำงานของลูกจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตลวดฝนจังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่าความรู้กับทัศนคติต่อการป้องกันอันตรายจากการทำงานมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ความรู้กับพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการทำงานมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมเปิดรับข่าวสารมีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับพนมพร ชันธิวิไชย. (2534) ศึกษากระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรมการปลูกยางพาราของเกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (ผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง) และปัจจัยด้านสังคม (พฤติกรรมเปิดรับข่าวสาร) มีความสัมพันธ์กับกระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรมการปลูกยางพาราของเกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สอดคล้องเช่นเดียว ปรกรณ์

ไพรัช วงศ์ยุทธไกร, ธวัชชัย รัตนธรรมมา, สุรชัย ชัยขวัญงาม
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2552 (93-99)

เอกปณิธานพงศ์และคณะ (2541) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการเลี้ยงโคเนื้อลูกผสมของเกษตรกร อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา พบว่าปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (รายได้ เนื้อที่ถือครอง แรงงานในครอบครัว) และปัจจัยด้านสังคม(การเป็นสมาชิกกลุ่มการติดต่อสื่อสาร) มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการเลี้ยงโคเนื้อลูกผสม

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับกิจกรรมด้านความปลอดภัยมีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ.05 สอดคล้องกับ รัตนวรรณ ศรีทองเสถียร (2542) ที่ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ระบบความปลอดภัยและพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรม ผลการวิจัยพบว่า พนักงานหญิงมีส่วนร่วมเกี่ยวกับกิจกรรมด้านความปลอดภัย

3. ปัจจัยสภาพแวดล้อมมีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลดังนี้

พบว่าลักษณะองค์กรมีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับสหยาธารษฎ์ ณ นครพนม (2512) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการจัดปัจจัยเพื่อลดอุบัติเหตุ การทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม (ศึกษาเฉพาะกรณีในโรงงานบางชื่อ บริษัท ปูนซีเมนต์ไทย จำกัด) พบว่าโรงงานได้ฝึกอบรมคนงานบางส่วนแบบฝึกงานในโรงงานปฏิบัติการในโรงงานโดยมอบหมายให้คนงานที่มีความชำนาญหรือหัวหน้างานเป็นผู้ฝึกอบรมและเป็นผู้สอนงาน ซึ่งตรงกับความต้องการของคนงานส่วนใหญ่ที่ต้องการให้โรงงานฝึกอบรมให้ปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัย สอดคล้องกับความต้องการขององค์กร (สิริอร วิชชาวุธ. 2544) ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลของพนักงาน บริษัท อเมริกัน บิวเดอร์ จำกัด มีผลดังนี้คือ ในภาพรวมแล้วพนักงานมีการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าการใช้อุปกรณ์ป้องกันมือและแขน เช่น ถุงมือหนัง ปลอกแขน มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 80.00 รองลงมาคือ อุปกรณ์ป้องกันศีรษะ เช่น หมวกนิรภัย (หมวกเซฟตี้)คิดเป็นร้อยละ 80.00 อุปกรณ์ที่

ใช้น้อยที่สุดคืออุปกรณ์ป้องกันหู เช่น ปลั๊กกวดเสียง ที่ครอบหูลดเสียง คิดเป็นร้อยละ20.00

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

ในการวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาเฉพาะการดำเนินงานของ 1 องค์กรเท่านั้น ซึ่งอาจมีผลต่อปัจจัยบางปัจจัยที่บ่งบอกถึงลักษณะองค์กร ต่อกิจกรรมความปลอดภัย การดูแลสุขภาพแวดล้อมในการทำงาน และการให้ความสำคัญต่อการป้องกันอันตรายจากการทำงานอันจะทำให้ความรู้และเจตคติของพนักงานไม่แตกต่างกันจนเป็น ผลต่อความสัมพันธ์ต่อการยอมรับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการยอมรับอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลจากโรงงานที่ได้รับหรือไม่ได้รับมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมหรือมาตรฐานการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย (ISO 1800)

บรรณานุกรม

- [1.] ชัญญา ตีระวิศาสดิจ. (2542). ศึกษาการยอมรับมาตรฐาน ISO 9000 ของพนักงานในโรงงานคอนกรีตผสมเสร็จ : ศึกษาเฉพาะกรณีบริษัทที่พีไอคอนกรีต จำกัด. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (จิตวิทยาอุตสาหกรรม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- [2.] นวลตา ทองใบ (2540) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพคนงานสตรีในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดปทุมธานี วิทยานิพนธ์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- [3.] รัตนวรรณ ศรีทองเสถียร. (2542). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ระบบความปลอดภัยและพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรม. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (จิตวิทยาอุตสาหกรรม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

ไพรัช วงศ์ยุทธไกร, ธวัชชัย รัตนธรรมมา, สุรชัย ชัยขวัญงาม
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2552 (93-99)

- [4.] รุ่งศรี ศศิธร. (2536). ความสัมพันธ์ระหว่างแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ ความเชื่ออำนาจความคุมทางสุขภาพ กับการปฏิบัติเพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานของคนงานก่อสร้าง ในบริษัทรับเหมาก่อสร้างบางแห่ง จ. ราชบุรี. วิทยานิพนธ์ สส.ม. (อนามัยสิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- [5.] วิฑูรย์ ลิ้มโชคดี และวีรพงษ์ เณลิมจิระรัตน์. (2543). วิศวกรรมและการบริหารความปลอดภัยในโรงงาน. พิมพ์ครั้งที่ 13 กรุงเทพฯ : บริษัท เอเชียเพรส จำกัด.
- [6.] ปกรณ์ เอกปณิธารพงศ์. (2541,มกราคม - เมษายน). ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการเลี้ยงโคเนื้อลูกผสม. สงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. 1(1) : 19
- [7.] พจนารถ บุญญภัทรพงษ์. (2542). ความรู้ทัศนคติต่อพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการทำงานของลูกจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตลวดในจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (จิตวิทยาอุตสาหกรรม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- [8.] พนมพร ชันธวิไชย. (2534). ศึกษากระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับ นวัตกรรมการปลูกยางพาราของเกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ปรินญาณินพนธ์ (กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์)) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- [9.] วไลพร ภิญโญ. (2544). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัย : กรณีศึกษาพนักงานโรงงานผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าแห่งหนึ่งในจังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- [10.] วิฑูรย์ ลิ้มโชคดี และวีรพงษ์ เณลิมจิระรัตน์. (2543). วิศวกรรมและการบริหารความปลอดภัยในโรงงาน. พิมพ์ครั้งที่ 13 กรุงเทพฯ : บริษัท เอเชียเพรส จำกัด.
- [11.] ศิริจันทร์ ทองประเสริฐ และคณะ. (2530). คู่มือความปลอดภัยในโรงงาน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [12.] ลีรอร วิชชาวุธ. (2544). จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- [13.] สหายราษฎร์ ณ นครพนม. (2512). การจัดปัจจัยเพื่อลดอุบัติเหตุการทำงานโรงงานอุตสาหกรรม : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงงานบางซื่อ บริษัทปูนซีเมนต์ไทยจำกัด. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.